

Назва. Глобальна економіка

Тип. Базова.

Рік навчання. 2019–2020.

Семестр. I.

Кількість кредитів ЄКТС. 5.

ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Липов В..В., д. екон. н., професор.

Результати навчання.

Здатність до:

розуміння суті та розмежування основних якісних характеристик глобальної взаємодії та їх прояву в господарчому житті на різних стадіях історичного розвитку глобалізації;

визначення та вибору методів дослідження різних аспектів глобальної економічної взаємодії;

визначення специфіки та сфер інтересів окремих шкіл глобалізації, підходів до дослідження проблем глобалізації в різних наукових дисциплінах та можливостей їх практичного застосування;

врахування когнітивно-психологічних засад глобальної взаємодії на основі виявлення і використання результатів впливу на неї цивілізаційної специфіки організації господарської діяльності;

визначення витоків виникнення та можливостей вирішення глобальних протиріч як джерела розвитку;

виявлення механізмів та інструментів формування парадоксів глобальної економічної взаємодії;

визначати рушійні сили впливу альтерглобалізму на міжнародні економічні відносини в цілому і діяльність конкретних суб'єктів господарювання, зокрема;

виявлення передумов формування альтернативних прогнозних варіантів розвитку глобальної економіки;

виявлення можливостей та обмежень різних елементів і варіантів становлення та розвитку системи глобального регулювання;

використання механізмів та інструментів глобальної економічної взаємодії для обґрунтування вибору напрямів та здійснення вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності підприємств;

розуміння можливостей та обмежень застосування різних стратегій глобалізації;

виявлення можливостей, обмежень, викликів і прогнозування застосування різних елементів конкурентної стратегії глобалізації в умовах діяльності конкретного підприємства.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. “Політична економія”, “Макроекономіка”, “Мікроекономіка”, “Міжнародна економічна інтеграція”, “Міжнародний маркетинг”, “Міжнародний менеджмент”.

Зміст.

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади глобальних досліджень

Тема 1. Часові межі феномену глобалізації. Історичні межі глобалізації. Господарювання і глобалізація: часові обмеження. Глобалізація в системі понять міжнародної економіки.

Тема 2. Сучасна методологія глобалізації. Методологія, методи та інструменти дослідження процесів глобалізації. Діалектичність, синергізм та цивілізаційні аспекти глобалізації. Особливості інструментарію дослідження глобалізації в економіці та суміжних науках.

Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики. Доповіді Римського клубу та початок дослідження глобальних проблем. Школи глобалістики. Методологія основних шкіл глобалістики. Міждисциплінарність глобальних досліджень

Тема 4. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів. Структурна та функціональна складові цивілізаційної глобалістики. Соціокультурні чинники уособлення та взаємодії цивілізацій. Глобалізація і взаємодія цивілізацій

Тема 5. Становлення глобальної економіки. Історична еволюція глобальної економіки. Неоіндустріалізація та зміна орієнтирів глобального розвитку.

Змістовний модуль 2. Сучасний стан, проблеми та перспективи глобальної економіки

Тема 6. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації. Діалектична сутність протиріччя як рушійної сили розвитку. Основні протиріччя глобальної економіки. Глобальні економічні суперечності

Тема 7. Парадоксальна природа глобальних трансформацій. Сутність парадоксу. Семантичні підстави «парадоксів» глобалізації. Логічні діалектичні засади глобальних парадоксів. Логічні триалектичні парадокси глобалізації.

Тема 8. Альтерглобалізм та його форми. Передумови виникнення альтерглобалізму. Сутність та течії альтерглобалізму. Альтерглобалізм і аниглобалізм. Значення альтерглобалізму для розвитку глобалізації

Тема 9. Глобальна економіка як прогностична реальність. Темпоральні виміри глобалізації. Глобальне прогнозування як метод глобальних досліджень. Історія розвитку глобального прогнозування. Альтернативні прогнозні сценарії глобального розвитку.

Тема 10. Регулятивні механізми глобальної економіки. Вестфальська система та еволюція глобальної системи регулювання. Еволюція регулюючої ролі держави в економіці за умов глобалізації. Недоліки системи наднаціонального регулювання. Принципи мультиратерального регулювання. Інституціональна складова глобального регулювання. Вплив міжнародних корпорацій на розвиток сучасної світової економіки. Інтеграційні об'єднання в процесах глобалізації. Міжнародні комерційні та некомерційні організації як провідник процесів глобалізації. Світові міста як провідники глобалізації.

Тема 11. Міжнародні стратегії глобалізації. Сутність стратегії глобалізації, інструменти та механізми її формування. Стратегії глобального розвитку

Тема 12. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації. Методологічні засади геоекономічного аналізу і прогнозування стратегії розвитку України в умовах глобалізації. Передумови визначення конкурентної стратегії. Конкурентна стратегія інтеграції України у міжнародний економічний простір

Рекомендовані джерела.

1. Гелд Д. Глобальні трансформації. Політика, економіка, культура / Д. Гелд, Е. МакГрю, Д. Голдблатт. – Київ : Фенікс, 2003. – 584 с.

2. Глобальна економіка : навч. посіб. / П. Мазурок, Б. Одягайло, В. Кулішов та ін. – Львів : Магнолія-2006, 2011. – 208 с.

3. Кальченко Т. Глобальна економіка / Т. Кальченко. – Київ : КНЕУ, 2006. – 368 с.

4. Ковтун О. Глобальна економіка : підручник / О. Ковтун, П. Куцик, Г. Башнянин. – Львів : ЛКА, 2014. – 714 с.

5. Липов В. Глобальна економіка : навчальний посібник / В. Липов. - Харків / Київ : ХНЕУ ім С. Кузнеця / ЦУЛ, 2018. - 440 с.

6. Липов В. Глобальна економіка : навчальний посібник : у 2-х частинах. Частина 1. Теоретичні засади глобальних досліджень : [Електронне видання] / В. В. Липов. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 228 с. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/jsru/handle/123456789/18469>

7. Липов В. Глобальна економіка : навчальний посібник : у 2-х частинах. Частина 2. Сучасний стан, проблеми та перспективи глобального розвитку [Електронний ресурс] / В. В. Липов. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 235 с. - Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/19939/1/2018-Липов%20В%20В.pdf>

8. Ринейська Л. Глобальна економіка / Л. Ринейська. – Полтава : ПНТУ, 2011. – 165 с.

9. Філіпенко А. Глобальні форми економічного розвитку. Історія і сучасність / А. Філіпенко. – Київ : Знання, 2007. – 670 с.

10. Шевчик Б. Сучасні економічні теорії глобальних систем / Б. Шевчик. – Львів : Новий світ-2000, 2011. – 352 с.

Методи навчання.

Лекції та практичні заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (домашні завдання, опитування, поточні контрольні роботи);

– колоквіум;

– підсумковий контроль (залік).

Мова навчання. Українська, англійська.